

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34 Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

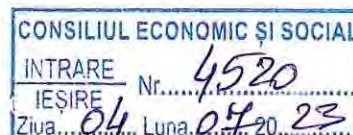
Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea
Ordonanței Guvernului nr.105/1999 privind acordarea unor drepturi
persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu
începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice
(b391/12.06.2023)**

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice (b391/12.06.2023)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 4.07.2023, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ.

Președinte,
Bogdan ȘIMION

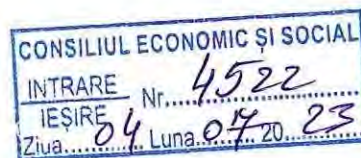

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027
Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34 Fax: 021.316.31.31
021.310.23.57, 021.316.31.33
Cod fiscal: 10464660 E-mail: ces@ces.ro www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea

Legii nr.227/2015 privind Codul Fiscal

(b399/14.06.2023)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea Legii nr.227/2015 privind Codul Fiscal (b399/14.06.2023)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 4.07.2023, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- propunerea legislativă nu este fundamentată pe argumente obiective și este de natură a introduce o serie de inechități în raport cu alte categorii de plătitori de taxe și impozite.

Președinte,

Bogdan.SIMION

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34 Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

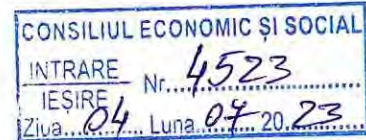
E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea art.942 din Legea nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății (b400/14.06.2023)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea art.942 din Legea nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății (b400/14.06.2023)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 4.07.2023, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ.

Președinte,

Bogdan SIMION

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind modificarea și completarea alin.(2), litera e) al art.291 din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal (b402/15.06.2023)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative privind modificarea și completarea alin.(2), litera e) al art.291 din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal (b402/15.06.2023)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 4.07.2023, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ.

Președinte,

Bogdan SIMION

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34 Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

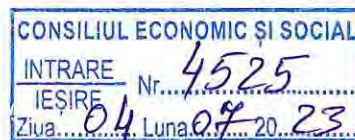
Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind realizarea

Ansamblului Arhitectural Catedrala Martirilor și Mărturisitorilor

Secolului XX (b403/15.06.2023)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii privind realizarea Ansamblului Arhitectural Catedrala Martirilor și Mărturisitorilor Secolului XX (b403/15.06.2023)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 4.07.2023, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- investiția alocată nu se justifică în contextul actual în care toate instituțiile publice sunt obligate să-si reducă investițiile, iar cheltuielile din bugetul de stat să fie, de asemenea, reduse. Propunerea nu ține cont de impactul bugetar. În contextul unui deficit bugetar semnificativ, alocarea unei sume de 3.000.000 de lei anual către construcția unei catedrale vine în contradicție cu eforturile de consolidare financiar-fiscală;
- nu este furnizată o estimare a costurilor totale, nu este prezentat un interval de timp pentru realizarea construcției, menționându-se doar suma anuală ce urmează a fi suportată din bugetul de stat, fără a se preciza orizontul de timp necesar.

Președinte,

Bogdan SIMION

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

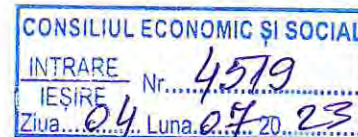
Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

referitor la proiectul de Lege privind ordinul de protecție

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *proiectului de Lege privind ordinul de protecție*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 4.07.2023, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarele **observații**:

- deși laudabil demersul Ministerului Justiției de a iniția un proiect de lege care propune măsuri de protecție pentru victimele violenței de orice fel, este necesar ca astfel de măsuri să fie denumite și definite diferit de cele prevăzute de Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și să fie adaptate specificului violențelor trăite, care excedează violența domestică. Totodată, măsurile propuse în noul proiect de lege vin în completarea celor prevăzute în Legea nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunilor, cu modificările și completările ulterioare. Convenția de la Istanbul prevede că măsurile legislative sau

alte măsuri necesare ”vor fi bazate pe o înțelegere de gen a violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, și se vor concentra pe drepturile omului și pe siguranța victimelor” (Art. 18). Armonizarea legislației din România cu prevederile Convenției de la Istanbul a condus către modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 și includerea măsurilor de protecție specifice, adaptate caracteristicilor violenței domestice, precum ordinul de protecție și ordinul de protecție provizoriu, în această lege. Apare astfel îngrijorarea că transpunerea măsurilor de protecție din Legea 217/2003 sub aceeași denumire și cu aceleași proceduri de implementare într-o altă lege va conduce către o lipsă de claritate în implementarea legislației în acord cu prevederile Convenției de la Istanbul. În plus, Convenția subliniază faptul că părțile vor lua măsurile necesare pentru a asigura faptul că ordinele de protecție ”sunt disponibile indiferent de sau, în plus, față de alte proceduri legale” pentru victimele tuturor formelor de violență acoperite de sfera de aplicare a Convenției;

- violența domestică are un caracter de continuitate, este repetitivă, relația dintre victimă și agresor în cazul relațiilor domestice este rezultatul unei relații inegale de putere și de exprimare a dominației agresorului asupra victimei și, de multe ori, este o relație de dependență economică și socială a victimei de agresor. Prin violență, agresorul impune controlul asupra victimei, o împiedică să își exercite drepturile și libertățile, îi limitează contactul cu rețeaua socială, pentru a-și confirma puterea asupra ei. Astfel, măsurile de protecție propuse [(art. 5 alin. (1) și art. 12 alin. (1)] se suprapun, fiind parțial identice cu măsurile de protecție care pot fi emise în baza Legii nr. 217/2003 [(art. 31 alin. (1) și art. 38 alin.(1)]. Este astfel necesar ca proiectul de lege să se adreseze în mod specific oricăror forme de violență care nu au loc între membrii de familie așa cum sunt definite de Legea nr. 217/2003;
- se mai pot constata următoarele:
  - **art.1 alin. (1):** definițiile actelor de violență sunt neclare, vagi și neconcordante cu prevederile legislative existente, inclusiv din Codul Penal, care definesc deja actele de violență la care fac referire definițiile propuse în acest proiect de lege (e.g. viol, hărțuire sexuală, agresiune sexuala etc.);
  - **art.1 alin. (2):** definiția membrului de familie este diferită atât de cea prevăzută în art. 5 din Legea nr. 217/2003, cât și de cea prevăzută în art. 177 din Codul Penal, ceea ce va crea confuzii în rândul profesioniștilor care vor lucra cu aceste dispoziții legale și, mai ales, în rândul victimelor ce pot beneficia de măsuri. Sintagma ”care gospodărește împreună cu acesta de o manieră stabilă și continuă” nu este clară, neexistând o durată determinată de la care se poate aprecia că o victimă gospodărește împreună cu agresorul;

În contextul situației de criză care aduce atingere integrității fizice sau psihice ori libertății persoanei prin acte de violență altele decât cele de violență domestică/violență în familie, este esențial ca măsura de protecție provizorie prevăzută în proiectul de lege să nu fie condiționată de cererea scrisă a victimei. În primul rând starea psihică a victimei în momentul situației de criză limitează posibilitatea acesteia de a scrie o astfel de cerere ca urmare a traumei trăite, cerere în care să prezinte „probele și mijloacele de probă”. În al doilea rând, limitează accesul victimelor analfabete sau analfabete funcțional la protecție și al victimelor cu o anumită dizabilitate ce nu le permite să scrie o astfel de cerere. Având în vedere caracterul urgenței și pentru a asigura accesul imediat la protecție pentru victimele violenței, este recomandabil ca emiterea măsurii de protecție provizorie să fie realizată similar cu cea din Legea nr. 217/2003, și anume ca urmare a aplicării unui chestionar de evaluare a riscului în momentul intervenției în cazul de violență.

Cu toate că este necesară eliminarea cererii scrise de către victimă, se poate aprecia, totodată, că prevederile din textul propunerii care se referă la situațiile ulterioare scrierii unei cereri, aduc obstacole suplimentare pentru victimele care se află în situația de criză și solicită măsuri de protecție. Trebuie avute în vedere în acest sens și prevederile art. 2 alin. (8): *”În cazul în care se constată că sunt întrunite condițiile pentru emiterea ordinului de protecție provizoriu, însă victima se opune în mod expres...”*. Întrucât alin. (8) este cronologic după alin. (3), în care se prevede faptul că victima trebuie să formuleze cerere scrisă pentru emiterea unui OPP, înseamnă că, după ce a completat tipizatul de cerere scrisă, a prezentat și probele, dovedind astfel polițistului că se află într-o stare de risc și solicită protecție, iar organul constatator (polițistul) constată că sunt întrunite condițiile, legiuitorul se gândește la posibilitatea ca victima să se răzgândească și să se opună în mod expres emiterii OPP, situație în care polițistul are obligația de a informa presupusa victimă că se poate adresa instanței de judecată pentru obținerea unui ordin de protecție. Toate aceste situații reprezintă o încălcare severă a principiului *”interesului superior al copilului”*, atunci când victima este minoră și/sau victima are în îngrijire copii;

- **art.3 alin. (9):** dacă victima solicită procurorului (profesionist cu care aceasta nici nu intră în contact) încetarea OPP și acesta încetează de îndată (expresie total confuză: de îndată ce s-a formulat cererea și s-a înregistrat la parchet **sau** de îndată ce procurorul a luat act de renunțare eventual printr-o rezoluție...) este neclar de ce se mai impune în sarcina polițistului obligația de a informa persoanele care susțin că sunt victime ale actului de violență cu privire la posibilitatea formulării unei cereri pentru emiterea OP. În plus, expresia *”persoanele care susțin că sunt victime ale actului de violență”* este

deficitar aleasă, întrucât o persoană care a beneficiat de un OPP/OP este victimă a violenței, chiar dacă aceasta renunță ulterior la protecție;

- **art. 5 alin. (1) lit. c):** prin luarea acestei măsuri, victima este vulnerabilizată în fața agresorului, care află informații despre aceasta (legate de domiciliu, loc de muncă, unitate de învățământ), informații pe care, până la momentul emiterii OPP, agresorul nu le cunoștea atunci când sunt forme de violență altele decât violența domestică/în familie. Cazul nu este similar cu cel al victimei violenței domestice în care agresorul cunoaște aceste informații și tocmai de aceea legiuitorul a înțeles să-i interzică să se apropie. Or, dacă se discută de alte categorii de persoane agresori (ex.: șef față de subaltern, profesor față de elev, medic față de pacient, participanți la trafic implicați într-o altercație etc.), acestea nu cunosc prea multe informații legate de potențialele lor victime. Din acest motiv, astfel de informații nu ar trebui să fie divulgate prin OPP/OP, din moment ce agresorul nu le deține;
- **art. 5 alin. (3):** din formularea acestui text rezultă faptul că inițiatorul proiectului de lege pune mai presus de protecția victimei, de dreptul ei la viață, integritatea fizică și libertatea, drepturile la domiciliu, educație și muncă ale agresorului, ceea ce anulează efectul acestui proiect. Adică polițistul/ judecătorul poate să emită un instrument de protecție a victimei (OPP/OP) doar dacă acesta nu împiedică agresorului accesul în imobilul unde locuiește, accesul la instituția de învățământ ori împiedicarea activităților la locul de muncă. Aceeași motivare va fi avută în vedere și față de dispozițiile art. 12 alin (3). Se ridică problema modului în care se pot aplica măsurile de protecție prevăzute în proiectul de lege pentru cazurile în care victima învață/muncește în același loc în care învață/ muncește și agresorul;
- **art. 5 alin. (5) teza a II-a:** *"în situația în care agresorul solicită cazarea într-un centru rezidențial din categoria celor menționate mai sus, acesta va fi orientat și condus de îndată către..."*. Nu se menționează de către cine va fi orientat și condus. În Legea nr. 217/2003 această obligație revine echipei mobile, însă în proiectul de lege nu este reglementată o astfel de structură;
- **art. 8 alin. (5):** dacă apreciază necesar, anterior confirmării, procurorul poate asculta victima pentru a-i aduce la cunoștință măsurile care au fost dispuse, conținutul lor și posibilitatea de a renunța la acestea. O astfel de prevedere nu face decât să descurajeze victimele infracțiunilor din sfera violenței să solicite măsuri de protecție, ele fiind cele care trebuie să se prezinte în fața procurorului. Această dispoziție este una foarte periculoasă. Se va crea o practică a procurorilor de a chema victimele la parchet pentru a le audia/ asculta (așa cum s-a încercat și în cazul victimelor violenței domestice). Simplul fapt al chemării victimei la parchet o va determina pe aceasta să renunțe la

demers. În cazul actelor de violență, autoritățile trebuie să se concentreze pe agresor, pe comportamentul violent al acestuia, nu pe acțiunile victimei. Victima are posibilitatea să renunțe la protecție în cazul în care dorește să o facă, nu trebuie chemată sau adusă la parchet pentru a fi întrebată;

- **art. 23 alin. (5) teza a II-a:** *"Accesul agresorilor în centrele pentru persoanele fără adăpost sau adăposturi de noapte (...)", fiind exceptate situațiile în care agresorul reprezintă un risc pentru siguranța beneficiarilor. Pentru aceste cazuri de excepție nu se propune nicio soluție și nu se precizează cine apreciază gradul de risc pe care îl prezintă agresorul pentru comunitatea din adăpostul de noapte;*
- **art. 25 alin. (2):** *revocarea se poate dispune atunci când sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții. Prevederile existente la lit. c) nu pot fi îndeplinite în cazul în care agresorul nu are calitatea de inculpat într-o cauză penală sau nu se află în executarea unei condamnări sau a unei alte măsuri prevăzute de lege. "Cu alte cuvinte, serviciul de probațiune nu are competența legală de a efectua o evaluare a riscului dacă persoana împotriva căreia s-a emis un ordin de protecție nu este implicată într-o cauză penală sau nu se află în executarea unei sancțiuni penale."* (Decizia ICCJ nr. 50/2020 referitoare la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 34 alin. (2) din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- **art.26:** *"prezenta lege nu împiedică aplicarea prevederilor Legii nr. 217/2003 atunci când acestea sunt incidente"*.

Președinte,
Bogdan SIMION

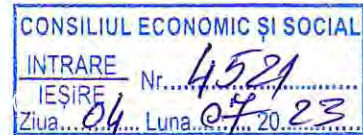

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027
Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34 Fax: 021.316.31.31
021.310.23.57, 021.316.31.33
Cod fiscal: 10464660 E-mail: ces@ces.ro www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă privind modificarea și completarea
Ordonanței Guvernului nr.65/1994 privind organizarea
activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați
(b398/13.06.2023)**

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative privind modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați (b398/13.06.2023)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 4.07.2023, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- prevederile propunerii legislative sunt de natură a dereglementa profesia de expert contabil ca profesie liberală prin pierderea controlului asupra activității

- profesionale desfășurate prin intermediul societăților;
- creează o situație de concurență neloială pentru liber-profioniștii din România pe piața globală, prin lipsirea de efecte juridice doar pe teritoriul național a prevederilor Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale - legislația specială în materia profesiilor reglementate, respectiv cea de expert contabil - invocându-se, în mod eronat, doar prevederile legislației generale - Directiva 2006/123/CE privind serviciile în cadrul pieței interne;
  - se pierde controlul asupra activității profesionale desfășurate prin intermediul societăților prin:
    - eliminarea condiției ca acțiunile sau părțile sociale să fie deținute de experți contabili;
    - eliminarea condiției ca majoritatea în structura de administrare să fie deținută de către experții contabili;
    - eliminarea obligației obținerii avizului de principiu de la organismul profesional care să verifice îndeplinirea condițiilor de constituire a societății;
    - eliminarea obligației de distribuire a beneficiilor și a pierderilor conform aportului la capitalul social (beneficiarul real);
  - este afectată independența expertului contabil prin pierderea controlului asupra activității profesionale:
    - lipsa controlului real asupra sistemului decizional în cazul în care profesionistul decide să-și exercite activitatea prin intermediul unei societăți ar afecta în mod evident independența expertului contabil;
    - prin pârghiile legale oferite de prevederile Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deținătorii capitalului pot influența independența expertului contabil, având în vedere că se introduce un nou nivel al subordonării și răspunderii, respectiv față de deținătorii capitalului și față de administratorii societății;
    - afectarea independenței ar atrage în mod evident o încălcare a prevederilor Codului etic al profesioniștilor contabili, bazat pe Codul etic IFAC;
    - răspunderea profesională față de organismul profesional nu poate fi atrasă decât față de expertul contabil, membru CECCAR. În aceste condiții, eliminarea controlului societății exercitat de către experții contabili ar distorsiona piața, întrucât unii ar avea de îndeplinit obligația respectării normelor profesionale elaborate de organismul profesional, a Codului etic și dezvoltării profesionale continue menite să asigure calitatea serviciilor profesionale prestate, în timp ce alții nu ar avea astfel de obligații. În aceste

condiții, nu se mai poate vorbi despre o piață concurențială, având în vedere că pentru actorii din piață nu se aplică aceleași condiții, o anumită categorie fiind avantajată;

- independența exercitării activității profesionale și asumarea responsabilității constituie o bază importantă pentru o relație de încredere între client, liber-profesionist și autorități, iar aceste două principii sunt respectate de forma actuală a legislației;
- modificările propuse introduc un nou prestator de servicii financiar-contabile: societățile care nu sunt controlate de experții contabili, și care, în consecință, nu au răspundere profesională. Deși se poate admite că, în lipsa unor astfel de prevederi care impun controlul societăților și al activității de către experții contabili, numărul prestatorilor de servicii ar putea crește, cu efecte asupra concurenței, trebuie avute în vedere riscurile asupra securității afacerilor, dar și asupra conformării fiscale voluntare pe care le implică eliminarea prevederii analizate, așa cum au fost detaliate anterior. În mod evident, aceste societăți vor pune accentul pe maximizarea rezultatelor comerciale, în detrimentul celor profesionale;
- această dereglementare evidențiată în propunerea legislativă poate induce un risc major pentru securitatea afacerilor, dar și a economiei, având în vedere că, prin efectul Legii contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, s-ar acorda răspunderea pentru conformarea la legislația financiar-contabilă unor societăți pentru care nu există nicio formă de control profesional, nefiind controlate de experți contabili. Toate acestea creează premisele apariției unor scheme de fraudă financiară și evaziune fiscală, care vor pune la adăpost inițiatorii infracțiunilor prin transmiterea responsabilității către terțe societăți, care nu au răspundere profesională;
- se creează o situație de concurență neloială pentru liber-profesioniștii din România pe piața europeană :
  - pentru a motiva discriminarea experților contabili din România pe piața globală, sunt invocate, în mod eronat, prevederile legislației generale - Directiva 2006/123/CE privind serviciile în cadrul pieței interne, deși în speță sunt aplicate prevederile Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale legislația specială în materia profesiilor reglementate, respectiv cea de expert contabil;
  - Directiva 2006/123/CE privind serviciile în cadrul pieței interne prevede în mod expres, la art. 17, că art. 16 (Libertatea de a presta servicii) nu se aplică în cazul prevăzut la alin. (6) - „*domeniilor reglementate prin titlul II din*

Directiva 2005/36/CE și nici cerințelor din statul membru unde se prestează serviciul care rezervă o activitate unei anumite profesii”;

- profesia de expert contabil/ contabil autorizat se încadrează în prevederile alin. (6);
- prin modificările propuse, se elimină obligativitatea recunoașterii în România a calificării de expert contabil obținute în alt stat membru, sau într-un stat terț pentru a putea desfășura servicii financiar-contabile, în timp ce liber-profesioniștii din România au accesul restricționat pe piețele în care profesia este reglementată, sub condiția recunoașterii calificării. În mod evident, propunerea legislativă nu are menirea de a favoriza libera concurență și nici de a dezvolta profesia contabilă în România, atât timp cât se impun condiții inegale între actorii din piață, dat fiind că piața este una globală;
- legislația actuală nu împiedică investitorii terți să investească în astfel de societăți de expertiză contabilă și să fie implicați în managementul acestor societăți, așa cum se reține, în mod eronat, în motivarea propunerii legislative, ci împiedică deținerea controlului asupra acestor activități desfășurate de aceste structuri, dat fiind că acestea desfășoară activități cu caracter profesional specifice unei profesii liberale – care, prin natura lor, presupun deținerea unor calificări profesionale;
- legislația actuală nu obstrucționează accesul pe piața serviciilor niciunei persoane, impunând doar condiția obținerii calificării de expert contabil, necesară garantării ca prestatorul de servicii să corespundă unor cerințe profesionale și etice de cel mai înalt nivel:
  - orice persoană care demonstrează, pe parcursul programului de stagiu și prin promovarea examenului de aptitudini, că răspunde cerințelor profesionale și etice poate exercita profesia de expert contabil;
  - programul de stagiu, precum și examenul de aptitudini sunt organizate în conformitate cu standardele internaționale de educație emise de IFAC, aplicabile la nivel global în certificarea liber-profesioniștilor contabili;
- motivarea modificărilor propuse se bazează pe o ipoteză eronată. În fapt, se bazează pe comparația cu legislația în domeniul medical:
  - într-un cabinet medical, actul medical nu poate fi prestat decât de către un medic, înscris în Colegiul medicilor, în timp ce, pentru o societate autorizată de expertiză contabilă, legea nu impune ca angajații care prestează servicii contabile să dețină calificarea de expert contabil, ci activitatea ca angajat poate fi prestată de orice absolvent de studii superioare în domeniul economic, răspunderea profesională revenind experților contabili care controlează

- societatea;
- sectorul medical este intensiv în tehnologie hard și software - investiții mari, în sectorul contabil, investițiile sunt cu precădere în soft și nu sunt de mare valoare. De altfel, această realitate este recunoscută chiar de către inițiatorii propunerii legislative, care afirmă în cadrul Secțiunii a 2-a - Motivul emiterii actului normativ - 2. Schimbări preconizate: „*Având în vedere că în cadrul societăților de servicii profesionale contribuția în muncă a asociaților este mai importantă decât participarea la capital*”;
  - așadar, comparația celor două situații nu are relevanță raportat atât la legislația națională, cât și la cea europeană, concluziile analizei fiind, în consecință, viciate;
- în România, piața serviciilor contabile este o piață concurențială, fapt relevat chiar de studiul realizat de Consiliul Concurenței și demonstrat de CECCAR pe baza datelor statistice:
- nu există o concentrare a pieței serviciilor financiar-contabile, aceasta fiind o piață concurențială, cu mulți actori implicați;
  - nu există o restrângere a concurenței pe piață, ci doar impunerea condiției deținerii unei calificări profesionale pentru a putea desfășura aceste activități. În fapt, legislația europeană acordă statelor membre UE dreptul de a reglementa anumite activități. Totodată, legislația europeană asigură și cadrul legal care permite libera prestație a serviciilor furnizate de profesioniști în cadrul UE prin mecanismul recunoașterii calificărilor impus de Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale;
  - nu există nicio limitare a numărului de profesioniști care pot obține calificarea de expert contabil/contabil autorizat, singura condiție fiind de ordin profesional, respectiv parcurgerea stagiului profesional și promovarea examenului de aptitudini;
  - nu există nicio reglementare care să afecteze nivelul prețurilor practicate. Mai mult decât atât, prețurile practicate în domeniul serviciilor financiar-contabile sunt unele dintre cele mai mici în comparație cu alte profesii reglementate din România (audit, avocat, notar etc.);
- cu excepția unor considerații generale, inițiatorii propunerii legislative nu au prezentat niciun element de natură să demonstreze care ar fi sistemul concret care să poată garanta - cu aceeași eficacitate precum norma de a impune controlul societății și activității de către experții contabili - că normele legale nu vor fi

încălcate în practică, în sensul considerațiilor prezentate *ante*;

- prevederile actuale ale Ordonanței Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați, republicată, cu modificările și completările ulterioare, au un rol esențial în asigurarea calității serviciilor în domeniul contabilității. Acestea nu sunt de natură a constitui o barieră care să afecteze concurența. În fapt, piețele libere sunt cu adevărat libere doar atunci când există siguranță și toată lumea respectă reguli care nu sunt discriminatorii și care sunt aplicabile tuturor. Această siguranță este garantată de persoanele care înțeleg pe deplin un anumit domeniu și care protejează interesele celor care nu dețin aceleași informații. Aici intervine profesionistul calificat (ex.: expertul contabil).

Președinte,
Bogdan SIMION